

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	प्रश्नपत्रम् - ४	गुणाः - ७०
विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः - J	(C.C.- 5.3.9. New)	
दिनाङ्कः - ०७/१२/२०१८	भगवद्गीता - १३-१८	समयः -१०.०० तः १.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । (५)

(१) भाष्योक्तदिशा क्षेत्रज्ञस्य स्वरूपं प्रतिपादयत ।

(२) क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि सर्वक्षेत्रेषु भारत ।

क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोः ज्ञानं यत्तज्ज्ञानं मतं मम ॥ इतीमं श्लोकं सान्वयं व्याख्यात ।

प्रश्नः २ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । (१०)

(१) त्रयोदशाध्यायस्य सारांशं भाष्योक्तदिशा लिखत ।

(२) क्षेत्रकार्येषु आत्मज्ञानसाधनतया उपादेयाः गुणाः गोपालानन्दमुनिभाष्यमनुसृत्य निरूपयत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । (५)

(१) मम योनिर्महद्ब्रह्म तस्मिन्नार्धं दधाम्यहम् ।

सम्भवः सर्वभूतानां ततो भवति भारत ॥ इति श्लोकं यथाभाष्यं लिखत ।

(२) भाष्योक्तदिशा प्रकृतिपरिणामभूतस्य विश्वस्य अश्वत्थवृक्षाकारत्वमुपपादयत ।

प्रश्नः ४ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । (१०)

(१) सत्त्वरजस्तमसां त्रयाणां गुणानां स्वरूपम् , तैः जीवानां बन्धनप्रकारञ्च चतुर्दशाध्यायानुगुणमुपपादयत ।

(२) पञ्चदशाध्यायस्य सारभागं यथाभाष्यं सङ्गृहीत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । (५)

(१) षोडशाध्यायोक्तदिशा आसुरसर्गम् उपपादयत ।

(२) भाष्योक्तदिशा आहारस्य त्रैविध्यम् उपपादयत ।

प्रश्नः ६ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । (१०)

(१) भाष्योक्तदिशा दैवासुरीसम्पद्युक्तयोः पुरुषयोः लक्षणानि उपवर्णयत ।

(२) सप्तदशाध्याये प्रतिपादितरीत्या तपसः त्रैविध्यम् उपदर्शयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ निम्नलिखितेषु एक एव समाधेयः । (५)

(१) त्यागस्य त्रैविध्यं भाष्योक्तदिशा निरूपयत ।

(२) यज्ञदानतपःकर्म न त्याज्यं कार्यमेव तत् ।

यज्ञो दानं तपश्चैव पावनानि मनीषिणाम् ॥ इति श्लोकं गोपालानन्दमुनिभाष्यानुसारं व्याख्यात ।

प्रश्नः ८ कस्याऽपि एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । (१०)

(१) अष्टादशाध्यायोक्तरीत्या कर्मणः त्रैविध्यं प्रतिपादयत ।

(२) बुद्धेः त्रैविध्यम् अष्टादशाध्यायोक्तरीत्या निरूपयत ।

प्रश्नः ९ अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नेषु केचन दशप्रश्नाः समाधेयाः । (१०)

(१) चतुर्दशाध्याये भगवता श्रीकृष्णेन किमुक्तम् ?

(२) सर्वेऽपि मुनयः किं ज्ञात्वा परां सिद्धिम् अवाप्ताः ?

(३) महद्ब्रह्म- इति पदेन किम् अभिधीयते ?

(४) अहं वैश्वानरो.....पचाम्यन्नं चतुर्विधम् । इति श्लोकं पूरयत ।

(५) षोडशाध्यायस्य नाम किम् ?

(६) सत्त्वसंशुद्धिः इति पदस्यार्थं लिखत ?

(७) श्रद्धा इति शब्दस्यार्थं लिखत ?

(८) सात्त्विकी श्रद्धा का ?

(९) कः यथावस्थितवस्तुज्ञानम् उत्पादयति ?

(१०) त्यागः कतिविधः सम्प्रकीर्तितः ?

(११) श्रीमद्भगवद्गीतायाः पञ्चदशाध्यायस्य नाम किम् ?

(१२) ऋषिभिः बहुप्रकारं किं गीतम् ?

(१३) भगवद्गीतायाः त्रयोदशाध्यायस्य नाम किम् ?

(१४) क्षेत्रविकाराः के ?

(१५) त्रयोदशादारभ्य अष्टादशाध्यायपर्यन्तो भागः केन नाम्ना अभिधीयते ?

--००--